

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 194)
z dnia 13 grudnia 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 194)

13 grudnia 2022 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Tomasza Ławniczaka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, oraz posła **Grzegorza Adama Woźniaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego, rozpatrzyła:

– **informację na temat funkcjonowania ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim w kontekście zakresu jej ewentualnej nowelizacji, w tym limitów wydatków z budżetu państwa na lata 2024–2033.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Wróbel** zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Mariusz Marszał** doradca przewodniczącego do spraw legislacyjnych Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej oraz **Artur Stojanowski** przewodniczący Rady Miejskiej w Witnicy.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak** oraz **Agnieszka Jasińska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Szanowni państwo, otwieram 194. posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Witam panie i panów posłów. Witam także zaproszonych gości, w szczególności przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – pana dyrektora Szymona Wróbla. Dzień dobry, panie dyrektorze. Witam przedstawicieli korporacji samorządowych.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Dzisiejszy porządek dzienny obejmuje informację na temat funkcjonowania ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim w kontekście zakresu jej ewentualnej nowelizacji, w tym limitów wydatków budżetu państwa na lata 2024–2033.

Szanowni państwo, zanim poproszę pana dyrektora Szymona Wróbla o przedstawienie informacji, to przekażę przewodniczenie mojemu zastępcy, panu Grzegorzowi Woźniakowi. Ja będę musiał wyjść.

Panie dyrektorze, oddaję głos.

Zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Szymon Wróbel:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. W informacji, którą przekazał państwu minister spraw wewnętrznych i administracji, zostały przedstawione informacje opisowe natury prawnej dotyczące podstaw funkcjonowania funduszu sołeckiego, jak również związane z pewną dynamiką funkcjonowania funduszu w aspekcie finansowym. Pominę te kwestie formalne związane z ustawą o funduszu sołeckim, bo zakładam, że są one państwu doskonale znane. Postaram się w kilku słowach to nakreślić.

Fundusz sołecki jest specyficzną postacią budżetu partycypacyjnego. Jego charakterystyczną cechą jest to, że funkcjonuje w sołectwach, a po drugie, część wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego jest refundowana z budżetu państwa. Poziom tej refundacji jest określony ustawowo, procentowo w zależności od kwoty bazowej. W gminach, w których kwota bazowa jest wyższa od średniej kwoty bazowej w kraju, poziom refundacji jest stosunkowo mniejszy od gmin, w których kwota bazowa jest niższa.

Kwota bazowa jest wyliczana na podstawie dochodów wykonanych w poszczególnych gminach. Poziom zwrotu określony ustawą kształtuje się na poziomie 20, 30 i 40%. Największy procentowo zwrot dostają, biorę to w cudzysłów, gminy najuboższe, a najniższy gminy, w których PKB jest najwyższe.

W związku z tym, że ustawa z 2014 r. była uchwalona z przedłożenia rządowego, tak jak we wszystkich ustawach generujących skutki finansowe budżetu państwa, określono regułę wydatkową i limit wydatków w perspektywie 10-letniej. Ten limit wydatków i kwoty były ustalone w 2014 r., więc przy pewnych założeniach, które wówczas były aktualne, być może w chwili obecnej kwoty, które są przewidziane w ustawie, nie do końca wszystkich satysfakcjonują. Świadczą o tym liczby, a w szczególności związane z tym, jak wygląda obecnie procent zwrotu w poszczególnych grupach gmin. On w zasadzie w jednym roku wyłącznie miał poziom ustawowy, to był rok 2016. Potem systematycznie ten procent zwrotu maleje i w 2023 r. zamiast 40% będzie refundowane 23,5%, zamiast 30% – 17,6%, zamiast 20% – 11,7% wydatków.

W naszej informacji przedstawiamy również dane dotyczące kwoty wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego. Jeśli spojrzymy na dane, to w 2014 r., 2015 r. był to poziom 300 mln zł, a wydatki zaplanowane do wykonania w roku obecnym wynoszą już ponad 700 mln zł.

Jeśli chodzi o rezerwę budżetu państwa, która jest przeznaczona na refundację wydatków w ramach funduszu sołeckiego, to odzwierciedla ona limity wydatków, które są określone w ustawie. Jednak w związku z tym, że monitoring oraz mechanizm korygujący są z jednej strony oparte na danych planowanych wydatków w ramach funduszu sołeckiego – są to informacje, które trafiają do ministerstwa z gmin poprzez wojewodów i są zderzane z limitem wydatków – to rezerwa, którą mamy przewidzianą corocznie w budżecie państwa, nie jest w pełni wydatkowana. Wynika to z tego powodu, że jest to oparte z jednej strony na kwotach planowanych, a z drugiej strony na tym, że już na poziomie wydatkowania w poszczególnych sołectwach gminie nie zawsze udaje się wydać 100% zaplanowanej kwoty. Wynika to albo z jakichś problemów, które powstają w trakcie inwestycji, albo po prostu z oszczędności. Poziom wydatkowania rezerwy budżetu państwa oscyluje w granicach 90% i jest to poziom, który jest stabilny od wielu lat.

Jeśli chodzi o plany legislacyjne, to na tę chwilę w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji decyzja co do tego, w którym kierunku ma zmierzać fundusz sołecki, jeszcze nie zapadła. Pod koniec naszej informacji przedstawiamy dwa warianty, które sprowadzają się do tego, że z jednej strony możemy określić nową perspektywę wydatkową budżetu państwa w okresie 10-letnim i spróbować nakreślić w oparciu o dane historyczne, którymi dysponujemy, i dane aktualne, które zbieramy, te kwoty wydatków w tej perspektywie. Możemy spróbować zmienić system monitoringu i mechanizmu korygującego tak, aby bazował na danych faktycznie wykonanych wydatków – wszystko po to, aby ewentualnie rezerwy budżetu państwa, które są zapisane w ustawie budżetowej, były wydatkowane bliżej 100% czy nawet 100%, aby nie było tych 10%, które potem są zwracane i nie są wydatkowane na cel, na który powinny zostać wydatkowane.

Kolejna opcja to pozostawienie ustawy w takim kształcie, w jakim ona jest. Skutkiem tego byłoby tak naprawdę zaprzestanie obowiązywania reguły wydatkowej, tzn. nie byłyby określone limity wydatku budżetu państwa w kolejnych latach, co oznaczałoby, że refundacja wydatków w ramach funduszu sołeckiego następuje w ustawowej wysokości 20, 30, 40%. Mamy oczywiście różne postulaty dotyczące kwestii tworzenia zmiany samego funduszu sołeckiego, wydatkowania środków z funduszu sołeckiego na zadania inne niż tylko zadania własne, tak żeby można było np. finansować z tych środków pewne inwestycje, z których społeczność lokalna korzysta. Jest to infrastruktura np. powiatu, żeby można było przy drodze powiatowej wybudować albo sfinansować chodnik lub jakąś inną infrastrukturę. Takie mamy opcje.

Jeśli chodzi o kwestie finansowe, to według tych danych, które mamy obecnie, które zebraliśmy w ramach monitoringu, w budżecie państwa należałoby zaplanować prawie 284 mln zł, żeby zapewnić pełny zwrot w 2024 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Grzegorz Adam Woźniak (PiS):

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi za sprawozdanie. Sprawozdanie mamy również dostępne w formie pisemnej na stole prezydialnym, jeżeli ktoś z państwa sobie życzy.

Do głosu zapisał się jeden poseł. Jeżeli ktoś z państwa chce się jeszcze zapisać... Dobrze. Poproszę może w pierwszej kolejności pana posła Ryszarda Wilczyńskiego. Proszę o głos w dyskusji i za chwilę następna osoba.

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Dziękuję bardzo. Chciałem przypomnieć, że prawie 2 lata temu Komisja odrzuciła możliwość nowelizacji ustawy o funduszu sołeckim, gdzie proponowaliśmy skorygowanie limitu do wymagań ustawy, czyli do owych progów 20, 30, 40%. Państwo – mówię tutaj o koalicji rządzącej – nie zgodziliście się na to rozwiązanie, co spowodowało, że dzisiaj niedopłata z funduszu w stosunku do intencji ustawodawczych wynosi około 100 mln zł. Prawda, panie dyrektorze, około 100 mln zł? Ciągłe rośnie.

Teraz trzeba poczynić jeszcze kilka uwag natury ogólnej odnośnie do funduszu sołeckiego. Gdybyście państwo analizowali środki unijne, to zobaczylibyście, że były takie lata, kiedy przeznaczaliśmy jako państwo duże kwoty na odnowę wsi jako działanie, które ma finansować rozwój społeczny, infrastrukturę życia społecznego na wsi. Po pewnym czasie te środki zostały wyhamowane, można powiedzieć, że wręcz zminimalizowane. Poszliśmy w taką ścieżkę infrastrukturalną, tzn. kanalizację, drogi itp. Natomiast na tę infrastrukturę społeczną już nie przeznaczaliśmy de facto środków. W tej chwili tak wygląda ta perspektywa finansowa.

Fundusz sołecki w dużej mierze przejął tę rolę, jaką miały środki unijne w perspektywie lat 2007–2014. Wtedy przeznaczaliśmy na odnowę wsi, o ile dobrze pamiętam, ponad 440 mln euro w całej tej perspektywie, w kolejnej już było to tylko 70 mln. Ten fundusz miał istotne zadanie wypełniać tę lukę. Nie do końca, ale jednak.

Trzeba też pamiętać, że mamy... Teraz odwołuję państwa do informacji dostarczonej od GUS-u, a mianowicie w wynikach spisu powszechnego wyszło, że mniej więcej 1/3 gmin w Polsce w ciągu 10 lat straciła ponad 10% swoich mieszkańców, a około 50 gmin – w przedziale 5–10%. Problem wyludniania się obszarów wiejskich istnieje bardzo dotkliwie i realnie. Sformułowałem kiedyś taki pogląd, że potrzebujemy mechanizmu, który przeciwdziałałby zjawiskom depopulacji używanych na poziomie najniższym z możliwych. Uważam, że tworzy to pewną istotną perspektywę dla funduszu sołeckiego, który powinien być stosowany w większym wymiarze w wyludniających się sołectwach, tak żeby było możliwe budowanie programów przeciwdziałania depopulacji czy łagodzenia skutków depopulacji. Państwo wiecie, że to oznacza tak naprawdę, że ludzie starsi utkną na wsi w większym wymiarze bez wszelakiego rodzaju wsparcia. Fundusz sołecki powinien być stosowany jako narzędzie, rozwijany jako narzędzie interwencji państwa w krytycznie zagrożonych miejscach obszarów wiejskich.

Konkludując, wydaje się, że powinniśmy na początku powiedzieć sobie tak: nie jest możliwe, abyśmy akceptowali jako Komisja sytuację, w której państwo nie dopłaca do rozwiązania ustawowego, nie potrafi się wywiązać ze swojego zobowiązania w stosunku do społeczności wiejskich. To niewywiązywanie się miało swoje konsekwencje – widzicie państwo w statystyce, że liczba gmin osiągnęła maksymalny poziom mniej więcej 1600, który mają fundusz sołecki, a potem się to cofnęło na poziom 1500.

Na początek powinniśmy pozostawić rozwiązanie ustawowe w wersji oryginału, tzn. 20, 30, 40% zwrotu z budżetu państwa, w zależności od progu dochodowego osiąganego przez gminy, a nie tworzyć już żadnych limitów, tym bardziej, że podnoszę kwestię mechanizmu korygującego. Bardzo panu dziękuję, że pan dyrektor był uprzejmy o nim powiedzieć. Nie dość, że gminą nie dopłaca się 100 mln, to potem jeszcze w wyniku mechanizmu korygującego jest ponad 10 mln mniej. Tego problemu jakoś nie udaje się rozwiązać. Myślę, że trzeba to zlecić jakiemuś instytutowi matematyki, aby policzył statystyki. To nie powinno przekraczać możliwości intelektualnych zaplecza Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, jak ułożyć wzór albo mechanizm, żeby gminy dodatkowo nie były skubane. A były skubane, przypomnę, że środki np. szły na fundusze

Policji w którymś momencie, zupełna aberracja. Zabieraliśmy społecznościom wiejskim, przesuwaliśmy na Policję. Bzdura.

Tak że proponowałbym potraktować to jako punkt wyjścia, zastanowić się, jeżeli chodzi już o ustawę o funduszu sołeckim nad owym mechanizmem korygującym. Tu powinien być obszar ewentualnego rozwiązania ustawowego. Docelowo powinniśmy się zastanowić, jak rozwijać fundusz w sensie dedykowania go w większej ilości dla obszarów problemowych. Pragnę powiedzieć, że póki co Rzeczpospolita Polska nie ma ani jednego rozwiązania, które byłoby przeznaczone problemowi depopulacyjnemu na obszarach wiejskich. Jeżeli się mylę, to proszę mi powiedzieć, które rozwiązanie, bo póki co nic takiego nie znalazłem. W tym kontekście jesteśmy za Europą Zachodnią opóźnieni o dobre dwie dekady, jak nie trzy. Problem lawinowo zacznie narastać i przypomnę tylko, że do roku 2050 Polska straci jeszcze 4 mln mieszkańców z racji depopulacji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Adam Woźniak (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi.

Do głosu w dyskusji zapisał się pan poseł Robert Obaz. Proszę bardzo.

Poseł Robert Obaz (Lewica):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, już nie będę powtarzał wielu rzeczy, które powiedział mój poprzednik, ale chciałbym zwrócić uwagę na jedną bardzo ważną rzecz. Fundusz sołecki stał się przykładem najlepszej partycypacji, jaka jest. Nie ma budżetów obywatelskich, które są w miastach czy gminach, dzisiaj to są bardziej plebiscyty niż partycypacja społeczna. Fundusz sołecki był konkretnym, przypisanym środkiem na konkretne potrzeby. Jak widzimy, liczba sołectw, która korzysta z funduszu sołeckiego, jest z roku na rok mniejsza. Mieliliśmy tę górkę i teraz zaczyna to spadać. Wiele gmin, tak jak w moim okręgu wyborczym, wycofało się z funduszu sołeckiego z uwagi na to, że te środki dla gmin są bardzo mocno obcinane.

Dziś należy się chyba zastanowić nad tym, jak to do tej pory funkcjonowało, bo przecież mamy zaplanować, co ewentualnie w tej ustawie zmienić. Dlatego wszyscy ponad podziałami partyjnymi powinniśmy usiąść i zaprosić środowiska sołtysów, gdyż są one zrzeszone w różnych stowarzyszeniach, i porozmawiać z nimi, jak to widzą, jak oni widzą tę partycypację i wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego na wsi. Wybudowaliśmy świetne świetlice, coraz bardziej rozbudowujemy drogi – oczywiście tu jeszcze sporo brakuje – czy oświetlenie, ale też może warto zastanowić się, żeby te świetlice odżyły. Projekty miękkie, które mogłyby w ramach funduszu sołeckiego być realizowane, naprawdę wspomogłyby rozwój takiego społeczeństwa obywatelskiego. Uważam, że należy zrobić wszystko, żeby pieniądze, które miałyby trafić do sołectw, trafiły bezpośrednio do ludzi tak naprawdę, bo to sołtysi, rady sołeckie decydują o tym, na co te pieniądze będą przeznaczone. Konkretnie znaczą sobie te pieniądze, bo to oni wiedzą najlepiej, co im potrzeba: czy postawić ławkę, czy przestawić lampę, czy kawałek chodnika, żeby można było dojść do miejsca, które często odwiedzają. Dlatego też apeluję, bo dzisiaj jest nas niewiele na Komisji, ale może warto byłoby otworzyć taką dyskusję i zaplanować to z możliwością zmian. Przecież perspektywa 10 czy 12 lat... Zaplanowanie tego dziś nie będzie dobrym posunięciem, bo możemy się mylić. Świat się zmienia, my się zmieniamy, dochody gmin i państwa także. Dlatego warto dopłacić do gmin. Mój poprzednik mówił o zwiększeniu udziału państwa – będzie to jak najbardziej korzystne dla osób, które bezpośrednio korzystają z funduszu sołeckiego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Grzegorz Adam Woźniak (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi.

Jeszcze mamy zgłoszenie od trzeciego pana posła. Pan Jacek Protas i dopiero później poprosimy o odniesienie pana dyrektora. Jeszcze mamy zgłoszenie.

Poseł Jacek Protas (KO):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, powinniśmy sobie odpowiedzieć przede wszystkim na pytanie, czy zależy nam na aktywizacji najmniejszych społeczności sołeckich, rad sołeckich, czy też nie. Jeżeli zależy nam na tej aktywizacji bardzo ważnego i podstawowego ogniwa samorządu terytorialnego, jakim są sołectwa, to powinniśmy zwiększyć udziały

czy zwiększyć w budżecie państwa prognozowane kwoty, które idą na wsparcie funduszu sołeckiego. Już 2 lata temu zauważyliśmy tendencję negatywną i dlatego proponowaliśmy Wysokiej Komisji ten projekt ustawy. Nasza propozycja nie została przyjęta. Jako wiceprzewodniczący tej Komisji na prezydium będę apelować o wrócenie do tej sprawy.

Tutaj tendencja jest ewidentna. Szanowni państwo, wystarczy spojrzeć na te dwie tabele i zauważyć, że w momencie, kiedy zaczęły spadać proporcje dofinansowania w mechanizmie korygującym, również zaczęła spadać liczba gmin, która w ogóle ubiegała się o dofinansowanie z tego funduszu. Nie trzeba być wielkim naukowcem, żeby zobaczyć tę zależność. Jeżeli ten fundusz nie jest zwracany w całości, on jest po prostu w części refinansowany, są te progi, nad którymi wydaje mi się, że na dziś... Można oczywiście dyskutować, ale my o to nie wnosimy. Natomiast trzeba zrobić wszystko, żeby te progi, które są takie, a nie inne, aby w całości były pokrywane z budżetu państwa. To zaufanie do budżetu państwa i chęć wsparcia dla lokalnych społeczności przez włodarzy gmin będzie coraz niższa. Zapewniam państwa, wiedząc jeszcze o tym, jak trudne budżety mają te najmniejsze gminy wiejskie. Dlatego zwracam się do kolegów przewodniczących, żebyśmy pochylili się na prezydium nad tą kwestią i jakąś propozycję wnieśli również na Komisję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Adam Woźniak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze był jeden głos z sali. Proszę się przedstawić.

Doradca przewodniczącego do spraw legislacyjnych w Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej Mariusz Marszał:

Nazywam się Mariusz Marszał, reprezentuję Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący za głos. Panowie przewodniczący, Wysoka Komisjo Związek Gmin Wiejskich szczególnie widocznie albo zauważalnie śledzi proces zmian, jakie zachodzą w obszarze wiejskim. Tutaj pan dyrektor Wróbel jest nie tylko osobą, która przedstawia zmiany albo proponuje zmiany do funduszu sołeckiego, ale też aktywnie bierze udział w posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, więc doskonale zna problemy wsi polskiej, jakie się pojawiają, i zna postulowane przez ZGW zmiany w obszarze.

Szybko chciałbym tylko nakreślić zmiany, które są zauważalne i które poprawiłyby może komunikację i sposób wydatkowania tych środków. Po pierwsze, tak jak państwo zauważyliście, ostatnio pojawiają się problemy z podjęciem przez gminę inicjatywy odnośnie do wyodrębniania funduszu sołeckiego. Tutaj jeden z postulatów jest taki, że dotyczyłby zniesienia obowiązku podejmowania rokrocznie uchwały o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego.

Kolejna sprawa, która nas dotyczy i o którą wnioskujemy, to zmiana obliczania kwoty bazowej do określenia wysokości funduszu sołeckiego dla poszczególnych sołectw. W art. 3 ustawy ta kwota bazowa obecnie jest obliczana od wysokości dochodów bieżących ogółem łącznie z subwencjami, państwo doskonale to wiecie. Związek Gmin Wiejskich na podstawie rozeznania wnioskuję o naliczenie kwoty bazowej od własnych środków bieżących, czyli tylko od tych środków, którymi rzeczywiście dysponuje gmina, a nie od środkówznaczonych.

Wnioskujemy również o zwiększenie refundowania z budżetu państwa do poziomu 50%. Tu pan dyrektor wspominał, że środki pozostałe w rezerwie są niewydatkowane, więc to zwiększenie poziomu refundacji być może spowodowałoby wydatkowanie w pełni tych środków z rezerwy. Obecnie w ustawie, tak jak państwo wspominaliście, jest to 40, 30 lub 20%, w zależności od wskaźnika „G”, a praktyczna refundacja jest o kilkanaście procent wyższa w poszczególnych przedziałach w związku z tym, że pula środków na refundację była już wskazana w pierwotnej ustawie.

Wnioskujemy również o wprowadzenie możliwości realizacji zadań będących w kompetencji nie tylko samorządu gminnego, lecz także samorządu powiatowego czy wojewódzkiego. Często zdarza się, że właśnie na zebraniach sołeckich tam, gdzie są wskazywane wydatkowania środków, jest potrzeba budowy chodnika czy przeznaczenia pewnych

kwot może nie na samą budowę, ale chociażby na dokumentację projektową chodnika, który byłby zlokalizowany przy drodze powiatowej czy wojewódzkiej. Te chodniki służą społeczności lokalnej, a z punktu widzenia zarządcy drogi, w tym przypadku powiatu czy województwa, one są tam mało pożądane, podnoszą poziom wydatków związany z bieżącym, czyli letnim i zimowy utrzymaniem dróg.

Postulujemy również o wprowadzenie zmian do funduszu sołeckiego w takim zakresie, aby na wniosek rady sołectwa wójt mógł wprowadzić zmiany zarządzeniem zwykłym w funduszu sołeckim.

Jeszcze jeden zapis w art. 2 ust. 6 ustawy, który brzmi, że środki funduszu sołeckiego przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszono do wniosku, o którym mowa w art. 5, są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Właśnie chodzi nam o tę strategię rozwoju gminy. Nie wszystkie gminy mają strategię i jakby w strategiach nie ma wielu szczegółowych zapisów, które można byłoby jednoznacznie przypisać do zaproponowanych przez sołectwa przedsięwzięć. Mam tutaj na myśli m.in. kwestie związane z zapewnieniem gotowości bojowej przez jednostki OSP czy wspieranie bieżących wydatków w szkołach.

To z naszej strony tyle. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, za możliwość zabrania głosu.

Przewodniczący poseł Grzegorz Adam Woźniak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Proszę pana dyrektora o odniesienie się do głosów w dyskusji odnośnie do tych spraw, które wymagają wyjaśnienia. Dziękuję, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora departamentu MSWiA Szymon Wróbel:

Dziękuję, panie przewodniczący. W wielu wypowiedziach padały kwestie związane z refundacją, z takim dążeniem, żeby po pierwsze, zachować te progi, które są, ewentualnie je podnieść, aby zapewnić 100-procentową realizację rezerwy, żeby te środki potem nie trafiały na inne cele. Chciałem podkreślić, że mamy już opracowany mechanizm, który jest w stanie doprowadzić do tego, że przy zachowaniu limitu wydatków na kolejne lata wykonanie tej rezerwy będzie kształtowało się na poziomie 100%. Trzeba po prostu odejść od monitorowania wydatków budżetu funduszu sołeckiego w oparciu o planowane wydatki i zmienić to na monitorowanie tych wydatków w oparciu o wydatki wykonane. Wtedy będziemy mieli dane z bieżącego roku, ile faktycznie w sołectwach wydano pieniędzy. W związku z powyższym odpadnie nam ta przyczyna, która jest związana z tym, że na poziomie sołectw wydatkowane są niecałe kwoty przewidziane na fundusz sołecki.

Jeśli chodzi o postulat ZGW, one są nam znane. Jesteśmy po wstępnych dyskusjach na ten temat i nie tylko z udziałem ZGW, lecz także z Krajowym Stowarzyszeniem Sołtysów. Jesteśmy gotowi kontynuować tę współpracę w momencie, kiedy na poziomie ministerstwa albo parlamentu zapadnie decyzja o tym, żeby nowelizować ustawę o funduszu sołeckim.

Chciałem jeszcze tak na zakończenie zwrócić uwagę na to, że zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych każdy projekt rządowy związany z wydatkowaniem środków budżetu państwa musi zawierać limity wydatków w perspektywie 10-letniej. Natomiast, jeśli chodzi o inicjatywy parlamentarne, komisyjne, takiego wymogu nie ma. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Adam Woźniak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy mamy jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Tak? Proszę, pan poseł Wilczyński.

Posel Ryszard Wilczyński (KO):

Myślę, że też warto rozważyć... Mówiłem o problemach strukturalnych związania się obszarów wiejskich związanych z depopulacją oraz o rozważeniu katalogu zadań, które mogłyby być finansowane z funduszu sołeckiego. Przykładem takiego zadania, które w ogóle nie jest nigdzie przewidziane, nawet nie sposób wskazać, kto za coś takiego odpowiada, to jest kształtowanie czy rozwój kompetencji cyfrowych społeczności wiejskich. Jak dzisiaj się zastanowimy, to tego zadania w ogóle nie ma w sferze publicznej, a kompetencje cyfrowe są kluczowe, jeżeli chodzi o funkcjonowanie małych społeczności,

tam, gdzie będzie trzeba dostarczać różnego rodzaju usługi w postaci elektronicznej bądź je organizować poprzez np. grupy społecznościowe itd.

Jest to jeden z przykładów zadania, które warto wpisać w ustawę o funduszu sołeckim. Zresztą nasz projekt, który też leży od 3 lat zdołowany przez panią marszałek, o tym mówi. Były dwa projekty. Jeden to projekt, który nowelizował ustawę o samorządzie gminnym, gdzie tworzył katalog zadań dla sołectwa, jednocześnie dając mu możliwości np. uruchomienia kątą, otrzymywania dotacji, bycia beneficjentem. Taki projekt leży od 3 lat. Tam również złożyliśmy nowelizację ustawy o funduszu sołeckim, aby poszerzyć katalog zadań. Jest to jeden z przykładów. Innym jest sprawa kształtowania tożsamości społeczności wiejskich, czyli coś, co jest zupełnie kluczowe dla funkcjonowania wspólnot. Zapisanie tego typu tytułów otwiera nowy wachlarz możliwości, ale też nowy zestaw kosztów do poniesienia. Tak że opowiadam się generalnie za głębokim spojrzeniem na fundusz sołecki jako mechanizm rozwojowy, również jako mechanizm interwencji państwa w obszarach krytycznie zagrożonych.

Widzicie państwo, jaka jest korelacja między kompetencjami cyfrowymi a depopulacją i tym, że można byłoby budować programy, które radziłyby sobie, już na najniższym poziomie, z tymi problemami. Tak że chciałbym, żeby to zostało odnotowane przez szanownych gości, których miło zobaczyć, oraz przez obecnych tutaj nielicznych członków Komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Grzegorz Adam Woźniak (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi.

Szanowni państwo, zauważyliśmy i usłyszeliśmy od pana dyrektora, że trwają analizy i na pewno będą rozpoczęte prace w sprawie zmiany ustawy. Jednak my również jako Komisja, tutaj jak pan wiceprzewodniczący zauważył, jako prezydium będziemy w kontakcie i na pewno do tego tematu wrócimy, bo temat jest bardzo ważny i nikt nie podważa jego rangi. Na pewno dyskusja będzie kontynuowana.

Serdecznie państwu bardzo dziękuję. Zamykam dyskusję. Zamykam posiedzenie Komisji. Informuję, że protokół z posiedzenia z załączony pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariacie. Dziękuję bardzo.